

РЕШЕНИЕ

№ 77

гр. Бургас, 25.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Илияна Т. Балтова

Членове: Десислава Д. Щерева
Христина З. Марева

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Христина З. Марева Въззивно търговско дело
№ 20212001000198 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба на „Д.И.“ ЕООД, подадена чрез пълномощника Пл. С., срещу решение № 5 от 17.06.2021 г. по т. д. № 59/2020 г. по описа на Ямболски окръжен съд, с което са отхвърлени предявените от въззивника против „Т.И.“ АД искове на основание чл. 74 ТЗ, за отмяна на всички решения, приети по точки от 1 до 7 от обявения дневен ред на проведеното на 20.08.2020 г. общо събрание на акционерите (ОСА) на „Т.И.“ АД гр. Ямбол.

На първо място се поддържа възражение за допуснато съществено процесуално нарушение от първостепенния съд, изразяващо се в предварителното формиране на становище по въпрос, същия съдебен състав е формирал и изразил становище по значим за правилното решаване на делото факт в рамките на друго съдебно производство - ч. гр. д. № 30/2020 г. по описа на ЯОС – относно притежаването от физическото лице С.П.И. на 8 350 бр. поименни акции с оглед спорния въпрос относно упражняването въз основа на тях на правото на глас в процесното общо събрание на акционерите (ОСА) от 20.08.2020 г. който е от съществено значение за правилното решаване на делото. Същият факт бил оспорен надлежно в допълнителната искова молба и не бил доказан в рамките на настоящото производство,

поради нарушение на разпоредбата на чл. 192 ГПК. Вместо оригинал на временни удостоверения № 56 и № 58 относно притежаваните от него акции от капитала на „Т.И.“ АД, Ст. Пр. И. представил само копия на временните удостоверения, по приемането на които съдът не се е произнесъл.

С оглед вписаните на основание чл. 63, ал. 1 и ал. 4 ЗМИП данни, по партидата на „Т.И.“ АД акционери са „Д.И.“ ЕООД – 8 351 бр.; Ст. Пр. И. – 8 350 бр., „О.“ АД – 8 251 бр. и 48 бр. са собственост на миноритарни акционери – физически лица. Притежаването на акциите и съответно – гласуването от Ст. Пр. И. се оспорва и с възражение, че липсва единодушно решение от СД за прехвърлени на 17.12.2009 г. 7001 бр. акции. За придобиването на 1 250 бр. акции на 19.04.2010 г. било налице единодушно прието решение от СД по протокола от 15.04.2010 г., но по делото не били представени изисканите от първостепенния съд в оригинал документи.

По правилността на решението на следващо място се поддържа възражението, че „Т.Г.Х.“ АД нямало качеството на акционер, съответно и надлежното упражняване на правото на глас от „Т.Г.Х.“ АД като притежател на 8 251 бр. акции, след като това дружество е прехвърлило на 18.04.2019 г. притежаваните от него акции, което било отразено в акционерната книга на 19.04.2019 г. по партии № 20 и № 25. Поддържа се, че собственик на тези акции понастоящем е „О.“ ЕООД. Поддържа се становище, че сключените сделки породили своя транслативен ефект, а чрез извършеното вписване дружеството „Т.И.“ АД било признало и приело, че това е действителния притежател на акциите. За така извършената сделка липсвало надлежно прието в писмен вид с единодушие решение на СД, които факти били отразени в решението от 15.10.2020 г. по т. д. № 51/2019 г. по описа на ЯОС. От това, обаче, не следвало, че „Т.Г.Х.“ АД има право надлежно да упражнява правото на глас като акционер. Рискът от придобиването на винкулираните акции тежал върху приобретателя „О.“ ЕООД и същият не можел да предявява претенции за дивидент, ликвидационен дял и пр., но вписването на 19.04.2019 г. от въззиваемия в книгата на акционерите имало съществено правно значение, което се определяла от нормите на чл. 185, ал. 4 ТЗ и чл. 13, ал. 6 от Устава. До участие в ОСА можело да бъдат допуснати само надлежно вписани акционери, като акционерното дружество било обвързано от този факт. Само при условие, че било отказано вписване на прехвърлянето на винкулираните акции, акционерното дружество можело да допусне до

участие прехвърлителя („Т.Г.Х.“ АД) или последният може да участва в ОСА само до вписването на „О.“ ЕООД в книгата на акционерите – на 19.04.2019 г. Поради неизпълнение на особените изисквания, сключената между „Т.Г.Х.“ АД и „О.“ ЕООД сделка била относително недействителна, но в резултат на извършеното вписване прехвърлителят „Т.Г.Х.“ АД нямал качеството на акционер и не можел да упражнява правото на глад в ОСА.

Акцентирайки върху разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от Устава на дружеството относно винкулирания характер на акциите, която съществува от 2002 г. и е изменен уставът на дружеството през 2010 г. с уточнението, че решението за съгласие на СД следва да е единодушно, въззивникът подробно развива съображения относно придобиването от него на 8 252 бр. акции, като особеното изискване било спазено с даденото съгласие по протокол от заседание на СД на „Т.И.“ АД от 27.12.2007 г. Само поради технически пропуск в акционерната книга било отразено придобиването на 5 630 бр. акции като е пропуснато отбелязването на временни удостоверения за притежавани акции от № 16498 до № 19389 – общо за 2 892 бр. акции, за който пропуск въззивникът като притежател акциите не носи отговорност. Освен 8 252 бр. акции във въззивната жалба са изложени подробно съображения за надлежното придобиване през м. април 2018 г. от миноритарни акционери – физически лица, като изискванията на чл. 13, ал. 4 от Устава се отнасят само за сделки на разпореждане с акции, сключени с трети лица, а винкулацията е установена в устава на дружеството в защита на акционерите. Единственото, което следвало да се отбележи за тези 99 бр. акции е, че за тях и до днес не са издадени временни удостоверения, въпреки че са надлежно били вписани в АК. Освен това въззивникът бил пълномощник и за още общо 15 бр. акции на миноритарни акционери, като на проведеното на 20.08.2020 г. ОСА „Д.И.“ ЕООД е гласувало в съответствие с действително притежаваните от него и като пълномощник 8 366 бр. акции.. В решението не били обсъдени възраженията на ответника – въззиваемия „Т.И.“ АД, които се сочи, че са неоснователни

Настоява се, че с оглед възраженията във въззивната жалба, обосновани с изложените в нея доводи и аргументи, решенията на проведеното на 20.08.2020 г. ОСА следва да се считат неприети, поради гласуването „против“ от „Д.И.“ ЕООД с 8 366 бр. акции или евентуално – 8

267 бр. и 0 бр. – „за“, като единствен акционер с право на глас. Съобразно това, приетите с гласовете на „Т.И.“ АД и Ст. Ив. П. решения от ОСА, проведено на 20.08.2020 г. са незаконосъобразни и е следвало да бъдат отменени.

Иска се отмяна на обжалваното решение и уважаване на предявения иск по чл. 74 ТЗ, както и присъждане на деловодните разноси за двете инстанции.

В депозирания от съгласно чл. 263 ГПК отговор от въззиваемия „Т.И.“ АД на въззивната жалба същата се оспорва като неоснователна. Поддържа се, че в съответствие с практиката на ВКС първостепенният съд е приел, че „Т.Г.Х.“ АД е упражнило надлежно правото си на глас в ОСА, проведено на 20-ти август 2020 година, тъй като сделката, с която това дружество е прехвърлило 8 251 бр. акции на „О.“ ЕООД е относително недействителна както по отношение на въззиваемия, така и по отношение на въззивника и останалите акционери. Поддържа се, че във въззивната жалба не е посочен нито един порок на атакуваното решение като въззивникът се концентрирал в оспорване качеството на акционер на лицето С.П.И. при настъпила преклузия за поддържане на това възражение. Въззивникът предявил иски по чл. 74 ТЗ, оспорвайки качеството на акционер само на „Т.Г.Х.“ АД и в исковата молба не е въведено твърдение, че С.П.И. не притежава 8 350 бр. поименни акции. Такава теория била наведена в допълнителната искова молба и оборена с представените и събрани по делото доказателства, установяващи, че С.П.И. е придобил 8 251 бр. акции преди въвеждане изискването в Устава за приемане с единодушие на решение на съвета на директорите за съгласие и към момента на сключване на сделките от 17 декември 2009 година и от 19-ти април 2010 година е бил актуален уставът на „Т.Г.Х.“ АД от 3-ти септември 2004 година, изискващ само обикновено мнозинство при приемане на решение от съвета на директорите за съгласие за извършване на сделките на разпореждане. Възражението за изискване на съгласие прието с единодушно решение на съвета на директорите при разпореждане с винкулираните акции било оборено надлежно по реда на чл. 155 ГПК във вр. с чл. 23 ЗТРРЮЛНЦ съобразно позоваването в отговора на допълнителната искова молба, което искане било уважено с доклада на съда по делото.

По делото била проведена надлежно и процедурата по чл. 192 ГПК като съобщението било изпратено на третото неучастващо по делото лице-С.П.И., който представил заверени копия на временни удостоверения № 56 и № 58, а копия били изпратени и на въззивника – ищец чрез електронната поща на 17 февруари 2021 година. Последният не е възразил, нито е направил искания във връзка с това, като съгласно чл. 193, ал. 1 ГПК заинтересованата страна може да оспори истинността на документите най-късно с отговора на съдопроизводственото действие, с което документите са представени. Въззивникът имал такава възможност, но не се е възползвал от възможността по чл. 193, ал. 1 ГПК и е настъпила преклузия по отношение на въведеното във въззивната жалба възражение.

Като неоснователни се оспорват аргументите на въззивника във връзка с разпоредбата на чл. 185, ал. 2 ТЗ относно прехвърлянето на винкулираните акции като при нарушаване на въведените специфични изисквания от дружеството, предвидени в устава му, акциите не следва да се считат прехвърлени както спрямо останалите акционери, така и по отношение на дружеството, съответно – приобретателят не може да се легитимира като акционер в дружеството и да упражнява правата като такъв в ОСА. В тази връзка е направено позоваване на решението по т. д. № 2511/2017 година на ВКС, Второ търговско отделение и решение по т. д. № 2359/2018 година на ВКС, Второ търговско отделение.

В с. 3. страните се представляват от своите пълномощници, които поддържат твърденията и възраженията си така, както са изложени и аргументирани съответно - във въззивната жалба и отговора по въззивната жалба.

Бургаският апелативен съд след като прие със свое определение от 23-ти септември 2021 г., че жалбата е допустима, по основателността на същата и в рамките на правомощията си съгласно чл. 269 ГПК приема следното:

Облажаваното решение е валидно и при служебно извършената проверка за неговата допустимост, не се установява наличието на отрицателни или липсата на положителни предпоставки, даващи основание за обезсилването му на основание чл. 270, ал. 3 ГПК.

Предмет на делото са предявените от „Д.И.“ ЕООД гр. Ямбол против „Т.И.“ АД гр. Ямбол икове за отмяна на всички решения по точки от 1 до 7

от обявения дневен ред, взети на проведеното на 20.08.2020 г. от общото събрание на акционерите на „Т.И.“ АД гр. Ямбол, като на основание чл. 219 ГПК по искането на въззиваемия – ответник, заявено с отговора на исковата молба е конституирано като трето лице помагач на негова страна „Т.Г.Х.“ АД. Привличането му като помагач на ответника, предвид оспореното право на това дружество за участие в ОСА е в съответствие с интереса му по смисъла на чл. 74, ал. 3 ТЗ, като в този смисъл няма противоречие с ТР № 1/2002 г. на ОСГК на ВКС. В точка 5 на това тълкувателно решение на ВКС е даден отговор на въпроса: "Допустимо ли е привличането на подпомагаща ищеца страна в процеса - други съдружници/акционери/", който не изключва допустимостта за привличане на помагач на ответника, при съобразяване на предпоставките на чл. 219, ал. ГПК. Решението на съда по иска на основание чл. 74, ал. 1 ТЗ има действие по отношение на всички – на самото дружество и на всеки от членовете му, но само в обектния обхват на СПН по този иск. За разлика от процесуалната възможност на всеки акционер да встъпи според субективната преценка за упражняване на предоставеното от закона потестативното право по чл. 74, ал. 1 ТЗ, правото на ответното акционерно дружество да привлече като помагач в процеса свой акционер при наличието на предпоставките по чл. 219 ГПК и чл. 74, ал. 3 ТЗ е допустимо, предвид самостоятелните права на привлеченото лице, от установяването на които е обусловена не само законосъобразността на процесните решения на ОСА, но противопоставимостта на оспорените с предявения иск права на акционера в отношенията му с ответното дружество и останалите акционери, по който въпрос се цели обвързване с мотивите на решението съгласно чл. 223, ал. 1 ГПК.

Твърденията в исковата молба са за незаконосъобразност на приетите решения, поради участие в ОСА на 20-ти август 2020 г. и гласуването от „Т.Г.Х.“ АД като акционер, което качество е оспорено с аргумент за прехвърляне на всички притежавани от това дружество 8 251 бр. поименни акции в полза на „О.“ ЕООД чрез две джира от 18-ти април 2019 г., за което е извършено вписване в книгата на акционерите на 19-ти април 2019 г. Макар за така извършеното разпореждане да не е било налице единодушно прието решение от Съвета директорите съгласно изискването на чл. 13, ал. 3 вр. чл. 27 ал.2 т.4 б. „з" и чл. 29 ал.4 изр. 2 от Устава, в отношенията между страните по сделката прехвърлянето е действително, поради което за прехвърлителя не

е налице основание да упражнява правата на акционер и неговите гласове за приемане на решенията не е следвало да бъдат отчитани, като според съотношението в гласовете на останалите акционери - Ст. Пр. И. с 8 350 бр. акции/гласа „ЗА“ и Д.И.' ЕООД, за себе си и като пълномощник – общо 8 366 акции/гласа „ПРОТИВ“ решенията не били приети.

Така предявените иски са били оспорени от въззиваемия – ответник „Т.И.“ АД освен с възражения за относителна недействителност на сделката за прехвърляне на акциите в полза на „О.“ ЕООД според постановеното по т. д. № 51/2019 г. на ЯОС и влязло в сила решение от 15.01.2020 г., но и с възражение, че „Д.И.“ ЕООД е участвал в гласуването с посочения в исковата молба брой поименни акции – 8 351 бр. Възражено е, че действително притежаваните от него поименни акции/гласа, обективирани в Удостоверение № 57 според ответника са 5 360 бр. като за останалите сделки, извършени в периода 03.04.2018 г. - 30.11.2018 г., не било спазено изискването по чл. 13, ал. 4 във вр. чл. 27, ал. 2, т. 4, б. "з" и чл. 29, ал. 4 от Устава на дружеството, като тези акции са също били винкулирани.

С допълнителната искова молба е уточнено, че притежаваните от „Д.И.“ ЕООД брой акции е 8 252 съгласно временно удостоверение № 57, като единствено поради технически пропуск в книгата на акционерите не е намерила отражение номерацията на акции от № 16498 до № 19389, а отговорността за надлежното водене на книгата на акционерите е в тежест на лицето или лицата представляващи дружеството съгласно чл. 179, ал. 2 ТЗ.

Освен уточняването по повод възражението в отговора на исковата молба, в допълнителната искова молба въззивникът – ищец е добавил ново основание по предявения иск за отмяна на решенията на АСА от 20-ти август 2020 г. – оспорено е качеството на С.П.И. като акционер с 8 350 бр. акции/гласове и правото му да гласува за приемане на решения, също поради неспазване на ограничението по чл. 13, ал. 4 вр. чл. 27 ал.2 т.4 б. „з" и чл. 29 ал.4 изр. 2 от Устава при сключване на четири сделки: на 17-ти декември 2009 г. за 7001 бр. акции; на 19-ти април 2010 г. на 1 250 бр. акции; през м. април и май 2018 г на 24 бр. акции и на 30-ти ноември 2018 г. на 75 бр.

Възражението в отговора на въззивната жалба за настъпила преклузия за въвеждането на това твърдение като основание на иска по чл. 74, ал. 1 ТЗ е неоснователно. Изменението на предявения иск чрез добавяне на ново

основание към същия петитум на исковата молба, в срока по чл. 372, ал. 2 ГПК – преди първото съдебно заседание по делото, е допустимо и в съответствие с предпоставките на чл. 214, ал. 1 ГПК. Така изменения в съответствие с чл. 372, ал. 2, пр. 2 ГПК предмет на делото е намерил надлежно и адекватно отразяване в предявения на страните с определение от 10-ти декември 2020 г. и неоспорен от тях доклад, поради което не е налице процесуално нарушение, накърняващо правото им на защита в процеса.

Във връзка с твърденията на ищеца по оспорване правото на физическото лице Ст. Пр. И. да участва в гласуването с 8 350 бр. акции, в отговора по допълнителната искова молба са наведени ,основани на изискване съгласно Устав на дружеството от 03-ти септември 2004 г., приложен по ф. д. № 399/99 г. по описа на ЯОС, в който липсва разпоредбата на чл. 27, ал. 2, т. 4, б. „з“, като съгласието на СД за разпореждане се приема с обикновено мнозинство. Съобразно съдържащите се в различните редакции на Устава условия за разпореждане, придобитите акции от Ст. Пр. И. не били винкулирани, като ограниченията за разпореждане били установени с Устава от 20.09.2010 г., в съответствие с което СД е дал съгласие с решения, обективирани в Протокол от събрание на СД от 16.12.2009 г. и Протокол от събрание на СД от 15.04.2010 г.

Оспорено е твърдението, че след тази дата условията за разпореждане се отнасят само за сделките с трети лица, в който смисъл „Д.И.“ ЕООД е придобил 8 351 бр. винкулирани акции, без да е спазено изискването за съгласие от СД. Оспорена е поредността на джирата следваща от вписванията в акционерната книга, в който смисъл относно предявеното от „Д.И.“ ЕООД потестативно право за отмяна на решенията е изискано представянето на оригинал на временно удостоверение № 57. Изложени са съображения в различни варианти за неоснователност на предявения иск, вкл. при основателност на твърдението в исковата молба за прехвърляне на акциите, с които „Т.Г.Х.“ АД е гласувало в ОСА на акционерите на 20-ти август 2020 г.

В хода на делото конституираното „Т.Г.Х.“ АД като трето лице – помагач на ответника е поддържало и изразявало становища в съответствие с възприетата от „Т.И.“ АД защитна теза.

По така очертания предмет на делото, БАС намира, че с обжалваното решение релевантните фактически обстоятелства са установени в

съответствие със събраните по делото доказателства и правилно исковете по чл. 74, ал. 1 ТЗ са отхвърлени, поради което въззивния съд на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите, приемайки по въпросите - поставени във въззивната жалба и отговора по нея следното:

В свиканото от акционера С.П.И. и проведено на 20-ти август 2020 г. общо събрание на акционерите на „Т.И.“ АД, с гласовете на „Т.Г.Х.“ АД като акционер с 8 251 бр. акции и С. И. П. като акционер с 8 350 бр. акции – общо 16 601 бр., са приети решения за приемане на годишен и консолидиран финансов отчет, доклад за дейността на дружеството за 2018 г. и доклада на експерт-счетоводителя относно финансовия отчет; решение за преразпределяне печалбата на дружеството за 2018 г. и отнасянето и към фонд „Резервен“; избор на експерт счетоводител за 2019 г. и определяне на възнаграждението му за отчетите на „Т.-И. 99“ АД, „П.П. -Е.“ ЕООД, и „З. И. 99“ ЕООД и консолидирания отчет на „Т.-И. 99“ АД; приемане на годишен и консолидиран финансов отчет, доклад за дейността на дружеството за 2019 г. и доклада на експерт-счетоводителя относно финансовия отчет; решение за преразпределяне печалбата на дружеството за 2019 г. и отнасянето и към фонд „Резервен“; избор на експерт счетоводител за 2020 г. и определяне на възнаграждението му за отчетите на „Т.-И. 99“ АД, „П.П. -Е.“ ЕООД, и „З. И. 99“ ЕООД и консолидирания отчет на „Т.-И. 99“ АД, както и за промяна на персоналия състав на СД на „Т.И.“ АД с мандат до 11-ти юни 2023 г. За същите решения въззивното дружество – ищец „Д.И.“ ЕООД с 8 351 бр. чрез Д.Д., а също и като пълномощник за други двама миноритарни акционери с общо 15 бр. акции – общо 8 366 бр., са гласували против като правилно с оглед това съотношение на гласувалите с право на глас, решенията са отчетени като приети.

Качеството на „Д.И.“ ЕООД като акционер с 8 351 бр. акции, обуславящо включително потестативното право на иск по чл. 74, ал. 1 ТЗ, се установява от представеното по делото временно удостоверение № 57, издадено въз основа на анулирани временни удостоверения № 24, № 47, № 52, и № 53. Акционер за тези акции съгласно анулираните временни удостоверения е физическото лице Д. Д., прехвърлени с джира от 20.12.2007 г. в полза на „Д.И.“ ЕООД, както следва: от 20-ти декември 2007 г. – на гърба на № 24, за 1 360 бр. поименни акции с №№ от 5361 до 6720; от 20-ти декември 2007 г. – на гърба на № 47, за 2 892 бр. акции от № 16498 до №

19389; на гърба на № 52 – за 1 280 бр. акции от № 36 до № 1315; на гърба на № 53 – за 2 720 бр. акции от № 8075 до № 10794, като освен това от миноритарни акционери през м. април 2018 г. от „Д.И.“ ЕООД са придобити 174 бр. акции, 99 бр. от които прехвърлени в полза на С.П.И. като акционер на 30-ти ноември 2018 г.

Във връзка с придобиването на акции от „Д.И.“ ЕООД по делото са въведени от една страна възражения, че към момента на придобиването им е действал Устав на дружеството от 2004 г., който е изисквал в чл. 13, ал. 4 съгласие на СД за разпореждане, каквото липсва, като от друга страна се поддържа и възражението, че съгласието от СД е било необходимо за сделки на разпореждане включително между акционери.

Относно условието за дадено от СД съгласие за разпореждане с акции от данните по делото и извършените вписвания по партидата на „Т.И.“ АД в търговския регистър се установява, че за дружеството са действали уставни от 2002 г., от 2004 г. – обявен по партидата на дружеството в търговския регистър при АВп като действащ през 2008 г.; следващият обявен устав обявен по партидата на дружеството е от 20-ти септември 2010 г., като последният обявен като актуален и към настоящия момент е от 16-ти юни 2011 г., обявен на 1-ви юли 2011 г.

В устава, приет на ОСА проведено на 3-ти септември 2004 г., действащ към момента на придобиване на акциите от „Д.И.“ ЕООД, в чл. 13, ал. 4 е поставено изискване за съгласие от СД, като съгласно чл. 29, ал. 4 СД приема решенията си с обикновено мнозинство, освен по изрично посочени изключения, измежду които не се съдържа въпроса относно разпореждането от акционерите с притежаваните от тях акции. Съобразно това, по отношение придобиването на 8 252 бр. акции от „Д.И.“ ЕООД е дадено съгласие с решение от 27-ми декември 2007 г., истинността на което не е оборена по делото и няма спор по този въпрос. По отношение на останалите 174 бр. акции, придобити през м. април 2018 г. при действието на устава от 2011 г., липсва съгласие на СД за съгласие, като БАС в настоящия му състав намира, че такова не е било необходимо за разпореждане с акции, извършено между акционери. Действително в разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от Устава или друга разпоредба от устава не се съдържа уточнение, че изискването се отнася само до сделки с трети лица, но разпоредбата следва да се тълкува стеснително –

само за разпореждане по отношение на трети лица, поради противоречие на стриктното тълкуване на подобно ограничение с правовия ред. С диспозитивната разпоредбата на чл. 185, ал. 2, пр. 2 ТЗ за акционерните дружества е предоставена възможност за контрол върху персоналния състав на ОСА, при възприемането на която акционерното дружество въпреки чисто капиталовия си характер се приближава до дружествата със смесен – персонален и капиталов характер, за които включително законът предоставя контрол на върховния дружествен орган само върху персоналния състав, но не и върху съотношението на дяловото участие на съдружниците – чл. 129, ал. 1, пр. 2 ТЗ. Възможността за осъществяване на контролни функции по отношение на разпореждането с поименни акции вкл. между акционерите на дружеството ограничава не само разширяването на персоналния съставна ОСА, но косвено ограничава съотношението при гласуване и членствените права на акционерите, като обезсмисля върховенството спрямо СД от страна ОСА, като ограничава и материалните права в противоречие със същността на акцията като част от капитала на дружеството – чл. 158 ТЗ, каквато не е целта на предоставената в чл. 185, ал. 2 ТЗ възможност на акционерното дружество за поставяне на допълнителни условия при прехвърлянето на акции.

Изискване за единодушие при приемане на решенията на СД за съгласие за разпореждане с поименни акции за първи път е въведено като условие с устава от 3-ти септември 2010 г., чрез разпоредбата на чл. 27 ал.2 т.4 б. „з“ във вр. с чл. 29 ал.4 изр. 2 от Устава, каквато по съдържание е запазена и в устава от 16-ти юни 2011 г.

След тази дата, единствените сделки на разпореждане с акции в полза на трети лица са с двете джира от 18-ти април 2019 г. от страна на „Т.Г.Х.“ АД за прехвърляне в полза на „О.“ ЕООД, 8 251 бр. акции, като останалите сделки за джирисване на акции – оспорени в хода на делото, са извършени между акционери и като такива са валидни.

Възражението в исковата молба, поддържано и пред настоящата инстанция, че „Т.Г.Х.“ АД не е имало право на глас, поради прехвърлянето чрез джира от 18-ти април 2019 г. на притежаваните от него 8 251 бр. акции изцяло в полза на „О.“ ЕООД, за което на 19-ти април 2019 г. е извършено вписване в книгата на акционерите, обвързващо акционерното дружество въпреки неизпълнението на предвиденото съгласно чл. 185, ал. 2, пр. 2 ТЗ в чл. 27 ал.2

т.4 б. „з" и чл. 29 ал.4 изр. 2 вр. чл. 13, ал. 4 от Устава условие за единодушно прието решение за съгласие от СД, е неоснователно.

Към момента на извършеното прехвърляне на акциите с джиро от 18-ти прали 2019 г. е действащ Устав на „Т.И.“ АД от 16-ти юни 2011 г., обявен по партидата на дружеството на 1-ви юли 2011 г. В чл. 13, ал. 4 от същия, съобразно предвидената възможност за това в с чл. 185, ал. 2, пр.2 ТЗ, е предвидено условие при извършване на различни разпоредителни сделки – продажба, замяна, дарение и др., включително могат да бъдат залагани или обременявани с право на ползване, само със съгласие на СД, което според изискването на чл. 27 ал.2 т.4 б. „з" и чл. 29 ал.4 изр. 2 следва да е дадено с единодушно решение.

Няма спор, че това изискване не е спазено и приобретателят им не се легитимира като акционер спрямо останалите акционери в дружеството и спрямо самото дружество. Сключените в нарушение на предвидените в устава условия сделки не са породила действие и са относително недействителни, в който смисъл са цитираните решение № 19 от 08.08.2019 г. по т. д. 2511/2017 г. на ВКС, Второ ТО и решение по т. д. № 2359/2018 година на ВКС, Второ търговско отделение. По въпроса относно относителната недействителност на извършеното от „Т.Г.Х.“ АД в полза на „О.“ ЕООД прехвърляне с джиро от 18-ти април 2019 г. на винкулирани акции, без да е спазено условието за разпореждане с тях, страните не спорят – по отношение на тях е постановеното и влязло в сила на 5-ти март 2020 г. решение № 1/15.01.2020 г. по т. д. № 51/2019 г. на ЯОС, с което, по иск на „Д.И.“ ЕООД са отменени други решение на ОСА, поради участието в него на приобретателя „О.“ ЕООД.

Спорът по настоящото дело и конкретно пред въззивната инстанция е свързан с въпроса относно действието на извършеното вписване на „О.“ ЕООД в книгата на акционерите по отношение на правото на „Т.Г.Х.“ АД да продължи да упражнява правата на акционер, както и дали така извършеното от него прехвърляне на винкулираните акции ограничава правата му на акционер и конкретно – правото да гласува в ОСА, при все, че и приобретателят не може да се легитимира като акционер, въпреки извършеното вписване, поради относителната недействителност на сделките.

Доводът, че прехвърлителят е лишен от правото на гласа поради

предвидено в чл. 185, ал. 2, пр. 1 ТЗ обвързващо действие на вписването в книгата на акционерите на приобретателя по относително недействителната сделка, е несъстоятелен. Вписването не е част от фактическия състав на придобиването на акциите и то нито поражда предвидените в чл. 181, ал. 1 ТЗ права за приобретателя при нарушаване на условията по прехвърлянето им като винкулирани, нито погасява правата на прехвърлителя при незавършен фактически състав по прехвърлянето им. По повод правото за участие в ОСА вписването има само декларативния характер, като необходимо за постигането на яснота при индивидуализиране на участниците в него и известяването им за провеждането му. Законността на персоналния състав на ОСА съгласно чл. 220, ал. 1 ТЗ и правото на участниците да гласуват са обусловено кумулативно освен от действителността на джирото за прехвърляне, но и от завършването на фактическия състав като винкулирани. При нарушаване на предвидените в Устава условия по прехвърлянето им, предвид валидността на джирото, прехвърлянето се счита недействително по отношение на дружеството и останалите акционери. Правото на последните да считат по отношение на себе си сделката по прехвърляне на акциите като недействителна предполага имплицитно наличието на задължение да зачитат надлежно придобитите преди това от прехвърлителя акции и произтичащите от тях права като акционер. Ограничаването на тези права е допустимо само в рамките на предвидените от закона и в Устава условия, каквито в случая, извън тези относно разпореждането с акции, не са налице.

Съобразно изложеното по-горе, правото на „Т.Г.Х.“ АД да участва в ОСА и да гласува по приемане на решенията по дневния ред е обусловено единствено от пороци при придобиването от него на 8 251 бр. акции, какъвто спор липсва и, каквито данни не се установяват по делото. Извън това е недопустимо ограничаването на правата му като акционер с оглед относителната недействителност на сделките по прехвърлянето им в полза на „О.“ ЕООД и извършеното въз основа на тях вписване в книгата на акционерите, които факти не погасяват предвидените в чл. 181, ал. 1 ТЗ права на това дружество и конкретно – правото на глас с 8 251 бр. акции в проведеното на 20-ти август 2020 г. ОСА.

С оглед отговора на въпроса относно надлежното упражняване на право на глас от „Т.Г.Х.“ АД, законосъобразното приемане на оспорените с предявления от „Д.И.“ ЕООД иск по чл. 74, ал. 1 ТЗ решения от ОСА,

проведено на 20.08.2020 г., е обусловено от основателността на възражението относно надлежното участие в него с право на глас от друг акционер – С.П.И., с 8 350 бр. акции, аргументирано с нарушаване на условията по придобиването на акциите от него също с оглед характера им на винкулирани.

В книгата на акционерите С.П.И. е вписан като акционер за 8 350 бр. поименни акции, като първото записване на придобиване е на 17.12.2009 г., а последното на 30.11.2018 г. С оглед оспорването на правото му като акционер с такъв брой акции на основание чл. 192 ГПК по делото от същия, като трето за процеса лице, е поискано представянето на оригинал на временни удостоверения № 56 и № 58. По делото вместо оригинал са представени само преписи, които не са приети от съда като доказателства по делото.

Във връзка с това във въззивната жалба се поддържа твърдение за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, от което се прави довод, че правото на това физическо лице като акционер не е доказано и се прави извод, че приемането на процесните решения на ОСА е незаконно.

Възражението е неоснователно.

Доводите на въззивника по този въпрос относно обвързващото действие на вписването в акционерната книга съгласно чл. 185, ал. 2 ТЗ противоречат на застъпената от него теза във връзка с правото на глас от страна на „Т.Г.Х.“ АД поради извършеното вписване на „О.“ ЕООД в книгата на акционерите. Същественото в случая, обаче е, че възражението за допуснати нарушения по чл. 22, ал. 2 ГПК и чл. 192 ГПК е неоснователно. Макар качеството на С. И. П. като акционер да представлява релевантен факт както по предмета на ч. гр. д. № 30/2020 г. по описа на ЯОС– искане по чл. 223, ал. 2 ТЗ, така и по иска на основание чл. 74, ал. 1 ТЗ, двете дела са с различен предмет и произнасянето не попада в обектния обхват на основанията за отвод по чл. 22, ал. 1, т. 5 ГПК. Наведените обстоятелства кореспондират с основания за отвод по чл. 22, ал. 1, т. 6 ГПК, в която хипотеза, обаче, съдебният състав не е длъжен да се отведе. Отделно от това наличието на основание за отвод, не се възприема нито в теорията, нито в практиката на ВКС, като абсолютно основание за отмяна, като въззивният съд като инстанция по същество дължи произнасяне по повдигнатия материално правен спор с оглед суверенните изводи по основателността на иска и правилността на решението.

Неоснователно е и възражението за допуснато нарушение по чл. 192 ГПК от страна на съда, като възражението не държи сметка, че се касае за евентуално неизпълнението на процесуално задължение от лице, което не е страна по делото. При неизпълнение на задължението от третото лице да представи намиращия се в него документ съдът може да приложи последиците на чл. 161, във връзка с чл. 190, ал. 2 от ГПК и чл. 192, ал. 3 от ГПК. Прилагането на тези последици е възможно когато третото лице не оспорват съществуването на документа, но отказва да го представи. В случаите когато оспорва съществуването на документа с твърдението, че изобщо не е бил съставен или пък е съставен, но е изгубен или унищожен, а също и когато въпреки изричните указания не предприеме действия, то страната която се позовава на документите следва да установи съществуването и съдържанието им, което е допустимо при съобразяване на ограничението по чл. 165, ал. 1 ГПК.

В случая не се поддържа твърдение за изгубването или унищожаването на временни удостоверения № 56 и № 58 за придобиването от страна на Ст. Пр. И., нито за лишаването му по какъвто и да било друг начин от тези документи. Доколкото съществуването им и тяхното съдържание се установява както от представените преписи, така и от извършените вписвания в книгата на акционерите и отразените по партидата на „Т.И.“ АД данни относно действителните собственици на капитала съгласно чл. 65а ТЗ, спорът по делото касае надлежното придобиване на акции от това лице, поради техния винкулиран характер.

От представените от третото лице преписи и вписванията в акционерната книга (които не са оспорвани) е видно, че съгласно удостоверение № 56 за 1250 бр. акции от дружеството от № 10876 до № 12125, е извършено прехвърляне с джиро от 19.04.2010 г. в полза на Ст. Пр. И.а, а съгласно удостоверение № 58 е извършено прехвърляне в негова полза с джиро на 17.12.2009 г. на общо 7001 бр. акции от № 2716 до № 5355 и от № 12126 до № 164***. За така извършеното разпореждане е било дадено съгласие от СД с решения съответно от 15-ти април 2010 г. и от 16-ти декември 2009 г. С джиро от м. април, м. май и м. ноември 2018 г. същият е придобил от „Д.И.“ ЕООД допълнително 99 бр. акции, съобразно което към 20-ти август 2020 г. при приемането на оспорените решение в проведеното на тази дата ОСА, същият е гласувал с 8 350 бр. Относно характера на тези акции като

винкулирани и конкретните условия за прехвърлянето им се отнася изложеното по - горе относно изискванията на действалите във времето устави на дружеството към сделките за разпореждане на акции. За прехвърлените с джиро от 17-ти декември 2009 г. акции е приложимо изискването на чл. 13, ал. 4 на Устава от 2004 г., вписан пред 2008 г. по партидата на дружеството, според който решението за съгласие от СД за разпореждането с акции се приема с обикновено мнозинство. Последващото придобиване на акции от страна на С.П.И. е вече в качеството му на акционер, поради което не е обвързано от условието по чл. 13, ал. 4 от Устава.

Съобразно изложеното по – горе, за приемане на решенията на ОСА от 20-ти август 2020 г. са гласували „Т.Г.Х.“ АД с право на глас за 8 251 бр. акции и С. И. П. с право на глас за 8 350 гласа – общо 16 601 бр. акции, като „против“ е гласувал въззивникът „Д.И.“ ЕООД – с право на глас за 8 351 бр. акции и с право на глас по пълномощие от миноритарни акционери с право на глас за 15 бр. акции – общ 8 366 бр. акции.

Дори ако се възприеме тезата, че условието по чл. 13, ал. 4, което се съдържа във всички устави след 2004 г., има ограничаващо действие и при сделките на разпореждане между акционери, то съотношението на гласовете за приемане на решенията е 16 503 бр. акции – 8 251 бр. акции, за придобиването на които от Ст. Пр. И. е дадено надлежно съгласие от СД съгласно решения от 16-ти декември 2009 г. и 15-ти април 2010 г. и 8 252 бр. акции на „Т.Г.Х.“ АД, придобиването на които от това дружество не е оспорвано по делото. С оглед даденото съгласие относно придобиването по всички сделки до 27-ми декември 2007 г. „Д.И.“ ЕООД е гласувал „против“ като акционер с 8 252 бр. акции.

Предвид изводите на въззивната инстанция по основателността на предявените искове и възраженията срещу тях, обжалваното решение на първостепенния съд, с което са отхвърлени следва да се потвърди, като според изхода на делото пред настоящата инстанция е основателна претенцията на въззиваемия „Т.И.“ АД за присъждане на деловодни разноски в размера на заплатеното адвокатско възнаграждение – 4 800 лв.

Мотивиран от изложеното Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 5 от 17.06.2021 г. по т. д. № 59/2020 г. по описа на Ямболски окръжен съд.

ОСЪЖДА Д.И.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. Ямбол, ул. “Г.И.“, бл. *** вх. Г, ет. 2 ап. 65, представлявано от управителя Д.Д. Д., а по делото – от пълномощника адв. Пл. С., с адрес: гр. Ямбол, ул. „Б.“ № 15, ет. 1, офис 5, електронен адрес: adv_stoeva@abv.bg да заплати на „Т.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес: ГР. Ямбол, ул. „О.п. запад“ № 21, представлявано от изп. д. С.П.И., а по делото от адв. Олл Ш., с адрес: гр. София, ул. „П.о“ № 3, етаж 1, офис 1, сумата 4 800 лв. (четири хиляди и осемстотин лева), представляваща адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на РБ

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____